

Co přinesly tržní konzultace k odpovědnému zadávání ve stavebnictví?

Jak nastavit odpovědné (strategické) veřejné zadávání v sektoru stavebnictví tak, aby bylo efektivní pro zadavatele i dodavatele? To se stalo předmětem prvních velkých tržních konzultací k uvedenému tématu ve formátu „meet the buyer“, jež realizovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí společně s Asociací pro rozvoj infrastruktury a kterých se zúčastnila šestice největších stavebních firem spolu s významnými českými zadavateli.

Mgr. Leona Gergelová Šteigrová, Ph.D.

Mgr. Adéla Havlová, LL.M.

Projekt „Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání“ MPSV, sozv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) spolu s Asociací pro rozvoj infrastruktury (ARI) zahájily sérii tržních konzultací k odpovědnému (strategickému) zadávání veřejných zakázek, a to setkáním mezi významnými stavebními firmami a zadavateli, kteří koncept odpovědného zadávání ve svých organizacích úspěšně praktikují. Právě oblast stavebních zakázek totiž patří k těm, jež přinášejí obrovskou příležitost z hlediska strategického zadávání.

Jde o oblast, kde může rozumná a logická implementace odpovědného zadávání nabídnout benefity oběma stranám – zadavatelům i dodavatelům – a to zejména v tématech, která stavební sektor dlouhodobě trápí: přemíra soutěže „na cenu“ a tomu odpovídající kvalita plnění, problémy v dodavatelských řetězcích, málo prostoru pro vyšší bezpečnost pracovníků, nízká motivace využívání ekologicky šetrnějších řešení apod.

Koncept odpovědného veřejného zadávání

Odpovědné veřejné zadávání (OVZ) se již několik let mezi zadavateli diskutuje. Dobrá zpráva zní, že narůstá počet významných organizací, jež se ke konceptu hlásí, implementují ho ve svých zakázkách a postupně tak prostředí v České republice kultivují po vzoru dobré zahraniční praxe. Snahou MPSV a ARI je do diskuse systematicky vtáhnout stavební firmy a spolu s nimi vytvářet podmínky pro funkční implementaci přístupu k veřejným nákupům, který tvoří standard v jiných evropských zemích – naše sousedy nevyjímaje.

Zkušenosti z praxe

Zadavatelé s odkazem na svou reálnou praxi sdíleli na konkrétních případech vlastní zkušenosti a přesvědčení, že se jedná o funkční, efektivní a přínosná řešení pro zadavatele i dodavatele. Konzultace proběhla rovněž za účasti zástupců Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva průmyslu a obchodu.

Stavební firmy se nejen účastnily diskuse, ale také k uvedeným okruhům zaslaly další postřehy. Zmíněné písemné podklady představují důležitý komplexní vstup pro následující práci MPSV v oblasti odpovědného veřejného zadávání a projektu Odpovědný přístup k veřejným ná-

Prezident Asociace pro rozvoj infrastruktury Tomáš Janeba k tomu uvedl:

„Odpovědné veřejné zadávání chápu jako přístup, který umožňuje firmám nabízet lepší, udržitelnější řešení za férovou cenu. Je zřejmé, že budoucnost investic podporovaných ze strany Evropské unie spočívá právě v udržitelných řešeních, proto ARI spolupracuje s Ministerstvem práce a sociálních věcí na tom, aby spolu zadavatelé i dodavatelé v oblasti stavebnictví komunikovali a společně hledali nejlepší řešení pro veřejné nákupy v Česku.“

kupům – Strategické zadávání veřejných zakázek, jehož cílem je právě rozvoj daného přístupu v Česku v následujících třech letech.

Leona Gergelová Šteigrová, vedoucí veřejných zakázek a zmíněného projektu na MPSV, vysvětluje:

„Cítíme – a kdekdo si na to stěžuje – že současná situace ve stavebních veřejných zakázkách, mnohdy odrazující cenu, nám nevyhovuje. Šetříme na lidech, kteří na stav-

bách pracují, šetříme na jejich bezpečnosti, poddodavatelích, kvalitním, ekologicky šetrném řešení. Cílem odpovědného veřejného zadávání je win-win řešení, to znamená uznat potenciál kvalitních a inovativních firem a umožnit jim, aby nabízely nejlepší řešení z hlediska konceptu 3E a strategického, respektive udržitelného nákupu.“

Tržní konzultaci s ARI a MPSV připravovala a moderovala Adéla Havlová, partnerka advokátní kanceláře HAVEL & PARTNERS, která se

specializuje na oblast veřejného sektoru. K tématu přitom podotýká: „Nejdůležitější je, že se podařilo otevřít věcnou a konstruktivní diskusi mezi nejvýznamnějšími hráči, kteří se na realizaci velkých stavebních investic veřejného sektoru podíle-

hlavně o konkrétních opatřeních, nastavovaných výslovnými požadavky v zadávacím řízení a při plnění veřejné zakázky, a o jejich působení v praxi. Oboustranná znalost záměru, možností i limitů je důležitým předpokladem, aby zadavatelé za-

dáním veřejné zakázky získali maximální přidanou hodnotu při ekonomicky nejvýhodnější nabídce – best value for money – a zároveň tím podpořili rozvoj společensky odpovědného

přístupu na trhu jako přirozené součásti veřejných investic.“

Dobrá zpráva zní, že narůstá počet významných organizací, jež se k OVZ hlásí

jí. A to nejen o záměru společensky odpovědného přístupu obecně, ale

Prezentovalo a diskutovalo se pět témat, která nejvíce souvisejí s konceptem odpovědného/strategického veřejného zadávání a u nichž lze hledat největší přínos pro situaci v ČR:

- férové dodavatelské vztahy
- důstojné pracovní podmínky, včetně důrazu na bezpečnost práce
- podpora zaměstnanosti, praxí a zvyšování dovedností
- zohlednění dopadů na komunity v okolí stavby a podpora lokálních aspektů
- ekologicky šetrná řešení a oběhové hospodářství

Konzultace s firmami v oblasti odpovědného zadávání ve stavebnictví budou pokračovat i v budoucnu pod projektem MPSV Odpo-

vedný přístup k veřejným nákupům – Strategické zadávání veřejných zakázek (více na sozv.cz).

Záměrem ARI a MPSV v této fázi konzultace bylo:

- představit koncept odpovědného (strategického) veřejného zadávání a správně jej vysvětlit, tj. že se nejedná o „drahou charitu“, respektive nepotřebnou třešničku na dortu, nýbrž o strategickou změnu ve vnímání veřejných nákupů a jejich vlivu na trh
- ověřit aktuální vnímání OVZ na trhu a již etablovanou praxi
- diskutovat možnosti a limity pro další rozvoj a rovněž správné nastavení podmínek pro OVZ v zadávacích podmínkách

Pro první velkou tržní konzultaci byly osloveny největší firmy působící ve stavebním sektoru v Česku. K diskusi přijala pozvání šestice z nich (abecedně):

- » EUROVIA CS, a. s.
- » HOCHTIEF CZ, a. s.
- » Metrostav, a. s.
- » OHL ŽS, a. s.
- » Skanska, a. s.
- » STRABAG, a. s.

Z výsledků konzultací mimo jiné zmiňme:

- dodavatelé jsou (či chtějí být) v řadě oblastí aktivní a vnímají jako důležité mnohá témata dále řešit
- oblast BOZP patří k těm, kde může menší tlak na co nejlevnější řešení umožnit nabízet a implementovat řešení zajišťující větší bezpečnost osob pracujících na stavebních zakázkách
- firmy využívají interní etický kodex ve vztahu k dodavatelskému řetězci, přičemž akcent na danou oblast i ze strany zadavatelů povede k jeho většímu uplatnění v praxi
- vzdělávání, získávání praxe i kvalifikace a zájem o stavební obory tvoří společnou oblast pro zadavatele i dodavatele
- klíčový je contract management – tzn. že oblasti, jimž se má věnovat pozornost, je třeba také v rámci plnění smlouvy pečlivě dozorovat ze strany zadavatele i dodavatele

Konzultací se zúčastnili významní zadavatelé, kteří odpovědné zadávání ve svých stavebních zakázkách již systematicky aplikují a jejichž VZ sloužily jako příklady best practice nebo kteří zahrnutí konceptu do svých významných výstavbových projektů zvažují, konkrétně:

- » Dopravní podnik hl. m. Prahy
- » Ředitelství silnic a dálnic
- » Správa železnic
- » Letiště Praha
- » Masarykova univerzita
- » Povodí Vltavy, s. p.
- » Krajský úřad Jihomoravského kraje
- » Vysoká škola chemicko-technologická

